Industry Analysis and Outlook

แนวโน้มธุรกิจกลุ่มสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล

10 ตุลาคม 2568

บทสรุป

- ทริสเรทติ้งยังคงมุมมองต่อการเติบโตของสินเชื่อในกลุ่มบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลมีแนวโน้มขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง เนื่องจากผู้ประกอบการยังคงดำเนินกลยุทธ์การเติบโตอย่างรอบคอบ ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจที่เปราะบางและมีความไม่แน่นอนสูง ซึ่งยังคงส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้
- คุณภาพสินเชื่อคาดว่าจะทรงตัวต่อเนื่อง อันเป็นผลจากความพยายามของผู้ประกอบการในการรักษามาตรฐานการปล่อยสินเชื่อในช่วงที่ผ่านมา ประกอบกับยังคงมีมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้จากทั้งภาครัฐและผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง
- ผลประกอบการในเชิงกำไรสุทธิยังคงเผชิญแรงกดดันจากรายได้ดอกเบี้ยจากการชะลอตัวของสินเชื่อ แม้ว่าต้นทุนทางการเงินจะมีทิศทางปรับตัวดีขึ้น ขณะที่ค่าใช้จ่ายด้านเครดิตคาดว่าจะทรงตัว ซึ่งช่วยบรรเทาผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในระดับหนึ่ง

โครงสร้างและห่วงโซ่คุณค่าธุรกิจ (Business Structure and Value Chain)

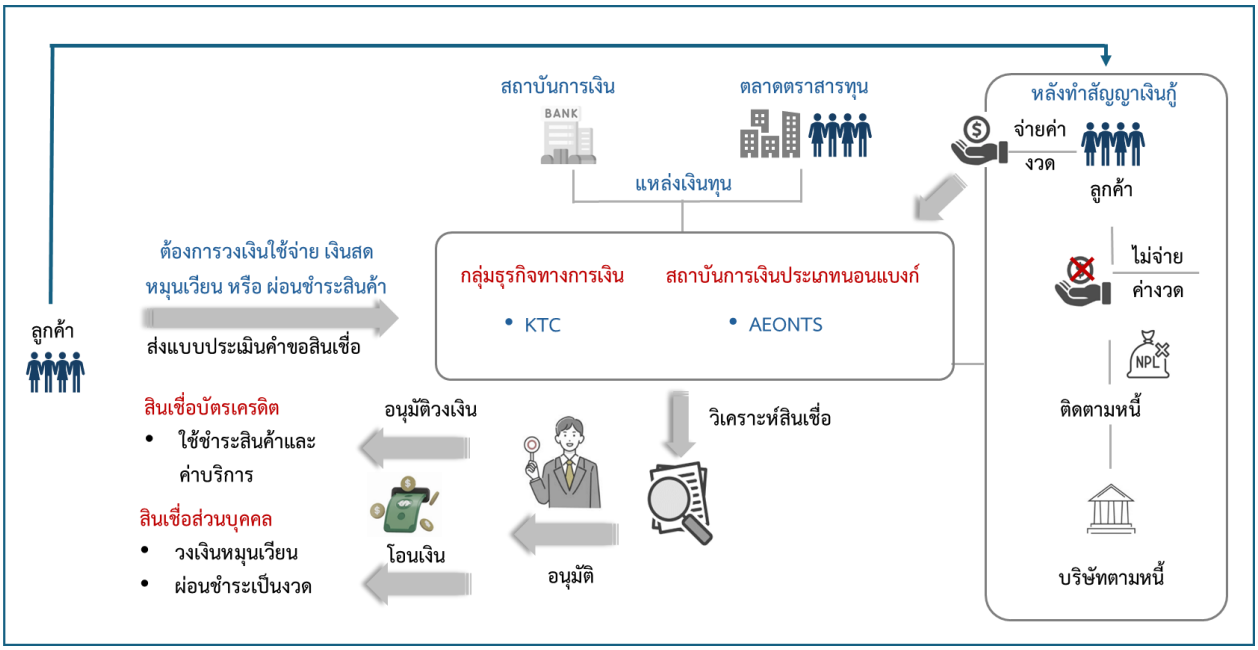

สิริวรรณ วีรเมธาชัย Siriwan@trisrating.com | นฤมล ชาญชนะวิวัฒน์ Narumol@trisrating.com

ภาพรวมอุตสาหกรรม (Industry Overview)

หนี้ครัวเรือนที่ทรงตัวในระดับสูงยังคงเป็นปัจจัยสำคัญกดดันต่อการขยายตัวของสินเชื่อ

แม้ว่าสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP จะปรับลดลงเล็กน้อยจากระดับสิ้นปี 2567 มาอยู่ที่ 87.4% ณ เดือนมีนาคม 2568 แต่ยังคง ถือว่าอยู่ในระดับสูง โดยสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ยังคงมีสัดส่วนราว 8% ของหนี้ครัวเรือนทั้งหมด ภาระหนี้ที่สูงดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่อกำลังซื้อของครัวเรือน ทำให้การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคชะลอตัวลง การปรับตัวของภาคธุรกิจปล่อยสินเชื่อก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สะท้อนทิศทางดังกล่าว ผู้ประกอบการยังคงมีการเข้มงวดในการพิจารณาอนุมัติที่เข้มงวดขึ้น เพื่อควบคุมคุณภาพสินเชื่อ ส่งผลให้สินเชื่อบัตรเครดิต ณ สิ้นไตรมาส 2 ของปี 2568 มีมูลค่ายอดคงค้าง 4.8 แสนล้านบาท ลดลง 8% จากสิ้นปี 2567 แต่เติบโต 3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ขณะที่สินเชื่อส่วนบุคคล ณ สิ้นไตรมาสเดียวกันอยู่ที่ 4.7 แสนล้านบาท ลดลง 3% จากสิ้นปี 2567 และหดตัวลง 5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า

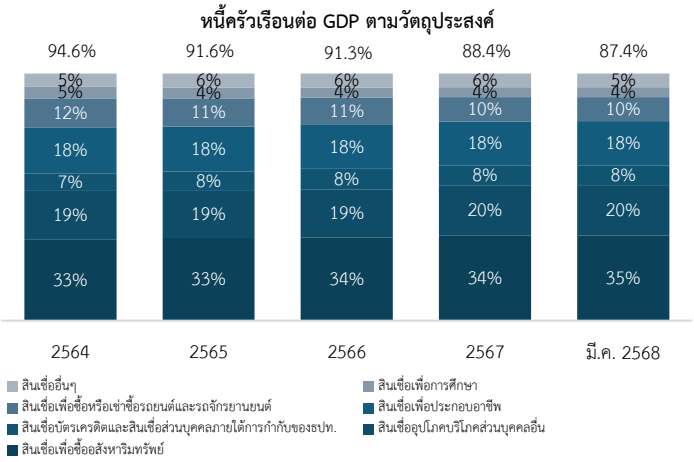

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

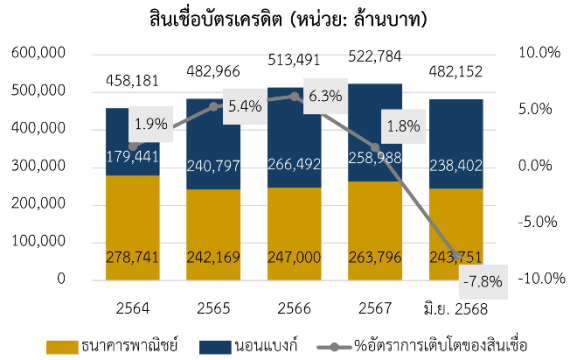

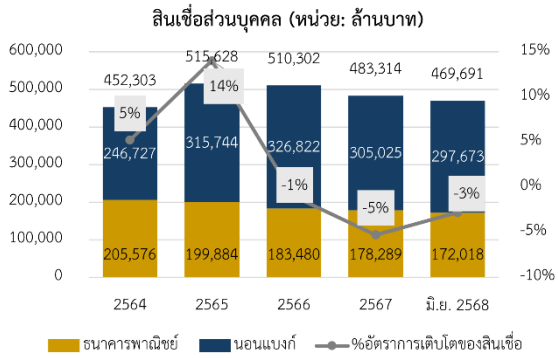

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนถึงทิศทางการปรับฐานของตลาดสินเชื่อรายย่อยที่ได้รับแรงกดดันจากทั้งภาระหนี้ครัวเรือนที่ยังอยู่ในระดับสูงและความเข้มงวดด้านการกำกับดูแล แม้จะมีแรงหนุนจากทิศทางดอกเบี้ยขาลง แต่ข้อจำกัดด้านกำลังซื้อและความเสี่ยงด้านคุณภาพหนี้ยังคงเป็นปัจจัยหลักที่กดดันการเติบโตของพอร์ตสินเชื่อรายย่อยในระยะสั้นถึงปานกลาง

คุณภาพสินเชื่อยังคงเปราะบางแต่ลูกหนี้ด้อยคุณภาพ (NPL) มีทิศทางปรับตัวดีขึ้น

คุณภาพสินเชื่อของธุรกิจบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลเริ่มมีพัฒนาการเชิงบวก ณ สิ้นไตรมาส 2 ของปี 2568 แม้ว่าจะยังมีความเปราะบางในเชิงโครงสร้าง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดจากความพยายามของผู้ประกอบการในการยกระดับการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง ทั้งการใช้เกณฑ์พิจารณาสินเชื่อที่เข้มงวดมากขึ้น การปรับปรุงระบบติดตามและเร่งรัดหนี้ รวมถึงการตัดจำหน่ายหนี้สูญในเชิงรุก ส่งผลให้คุณภาพพอร์ตสินเชื่อโดยรวมเริ่มมีเสถียรภาพมากขึ้น

ข้อมูลล่าสุดสะท้อนว่าอัตราส่วนลูกหนี้ด้อยคุณภาพ (NPL Ratio) ของสินเชื่อบัตรเครดิตปรับลดลงมาอยู่ที่ 2.1% ณ สิ้นไตรมาส 2 ของปี 2568 จาก 2.5% ณ สิ้นปี 2567 ขณะที่สินเชื่อส่วนบุคคลลดลงมาอยู่ที่ 3.4% จาก 4.0% ในช่วงเวลาเดียวกัน แม้ตัวเลข

จะสะท้อนแนวโน้มที่ดีขึ้น แต่ความเสี่ยงในสินเชื่อส่วนบุคคลยังคงต้องเฝ้าระวัง เนื่องจากมีสัดส่วนลูกค้ารายได้ต่ำที่มากกว่า รวมถึงมีความสามารถในการชำระหนี้ที่จำกัดเมื่อเทียบกับผู้ถือบัตรเครดิต

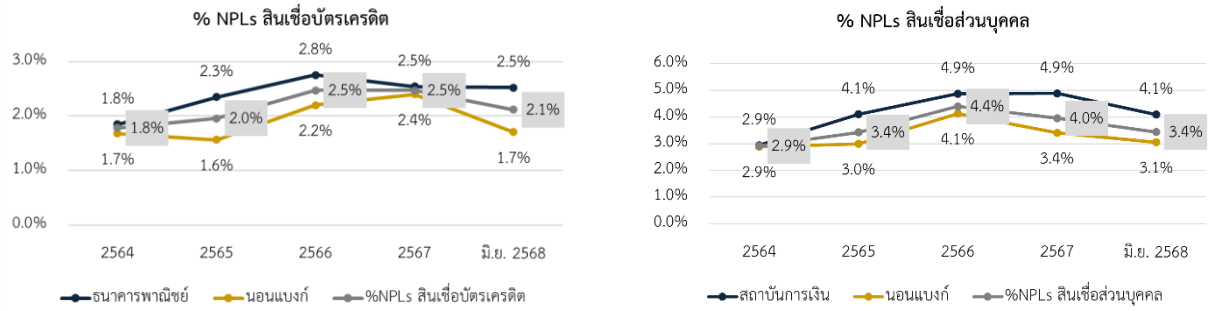

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรการสนับสนุนจากทั้งภาครัฐและผู้ประกอบการก็มีบทบาทสำคัญต่อการรักษาเสถียรภาพของคุณภาพสินเชื่อ โดยเฉพาะโครงการ “คุณสู้ เราช่วย” เฟส 2 ที่ครอบคลุมทั้งสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล รวมถึงมาตรการบรรเทาภาระหนี้ที่ผู้ประกอบการออกมาเพิ่มเติม ล้วนมีส่วนช่วยชะลอการเข้าสู่ชั้นหนี้ที่มีปัญหาของลูกหนี้ การปรับตัวที่เห็นในปัจจุบันส่วนหนึ่งยังคงอาศัยแรงพยุงจากมาตรการชั่วคราว ดังนั้น ความยั่งยืนของคุณภาพสินเชื่อในระยะยาวยังขึ้นอยู่กับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและรายได้ครัวเรือนที่ต้องติดตามต่อไป

ยอดการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตชะลอลงตามรายจ่ายเพื่อการบริโภคที่ชะลอตัว

ยอดการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตในครึ่งแรกของปี 2568 เติบโตในอัตราที่ลดลง สอดคล้องกับการชะลอตัวของรายจ่ายเพื่อการบริโภคส่วนบุคคล การเติบโตของรายจ่ายเพื่อการบริโภคยังคงมีข้อจำกัดจากพฤติกรรมการใช้จ่ายที่ระมัดระวังของผู้บริโภค โดยรายจ่ายเพื่อการบริโภคส่วนบุคคลอยู่ที่ระดับ 5.5 ล้านล้านบาท หรือ คิดเป็นอัตราการเติบโตที่ 2.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ขณะที่ปริมาณการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตอยู่ที่ 1.1 ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนราว 20% ของรายจ่ายเพื่อการบริโภคส่วนบุคคล และเติบโต 3.6% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เป็นการเติบโตที่ลดลงเมื่อเทียบกับอัตราที่มากกว่า 5% ในหลายปีก่อนหน้า

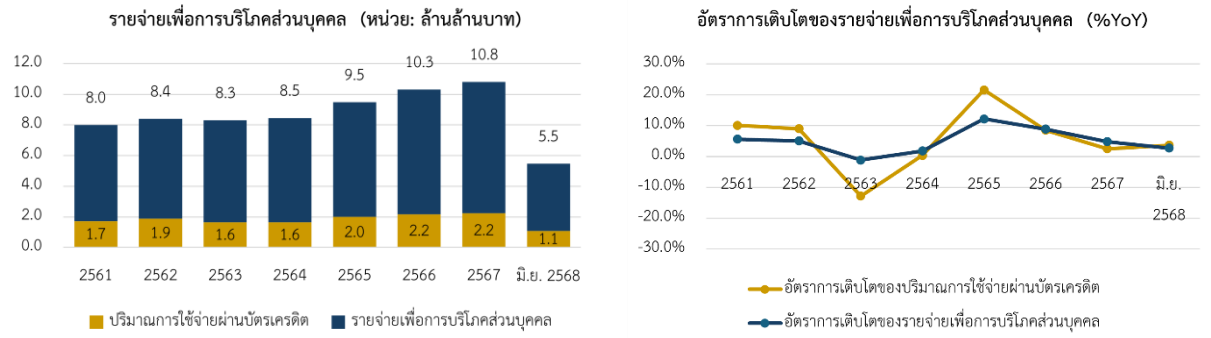

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การขยายตัวของยอดใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตส่วนใหญ่ยังคงเกิดขึ้นในกลุ่มผู้บริโภคที่มีกำลังซื้อสูง สอดคล้องกับโปรโมชั่นและกลยุทธ์การตลาดของผู้ประกอบการที่มุ่งจับกลุ่มลูกค้าฐานรายได้สูง อย่างไรก็ตาม สำหรับภาพรวมทั้งตลาด การเติบโตของธุรกิจบัตรเครดิตยังถูกจำกัดจากข้อจำกัดด้านรายได้และความระมัดระวังในการใช้จ่ายของผู้บริโภคทั่วไป

ทริสเรทติ้งปรับประมาณการรายจ่ายเพื่อการบริโภคส่วนบุคคลจะเติบโตในอัตรา 2.1% ในปี 2568 และ 1.8% ในปี 2569 ซึ่งเป็นระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในอดีต ทำให้คาดว่าการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตในช่วงต่อไปน่าจะเติบโตในอัตราที่ชะลอลงเช่นกัน แม้ว่ากลุ่มผู้บริโภคฐานที่มีกำลังซื้อสูงยังคงเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญของการใช้จ่ายผ่านบัตร

ผลประกอบการของกลุ่มสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล (Group Performance)

หน่วย: ล้านบาท	KTC				AEONTS			
	2565	2566	2567	6M68	2565	2566	2567	3M68
กำไรสุทธิ	7,054	7,250	7,388	3,685	3,954	3,338	2,951	808
สินเชื่อรวม	104,194	112,346	110,435	107,104	93,937	91,305	88,948	88,870
อัตราการเติบโตของสินเชื่อ	12.5%	7.8%	-1.7%	-3.0%	3.2%	-2.8%	-1.7%	-0.1%
อัตราผลตอบแทนดอกเบี้ย	14.6%	14.8%	14.5%	14.7%	20.6%	20.3%	20.4%	20.1%
ต้นทุนทางการเงิน	2.4%	2.6%	2.8%	2.9%	2.8%	3.3%	3.6%	3.6%
อัตราค่าใช้จ่ายต่อรายได้รวม	34.9%	34.6%	35.0%	35.1%	36.8%	38.3%	39.7%	38.5%
ค่าใช้จ่ายด้านเครดิต (Credit cost)	4.9%	5.4%	6.1%	5.7%	7.9%	7.8%	8.0%	8.0%
อัตราสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL ratio)	1.8%	2.2%	2.0%	1.8%	5.7%	5.0%	5.2%	5.1%
ผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้นเฉลี่ย (ROAE)	24.0%	21.5%	19.5%	18.4%	18.1%	13.8%	11.3%	11.8%
ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ย (ROAA)	7.4%	6.8%	6.6%	6.8%	4.3%	3.6%	3.2%	3.5%

ที่มา: ข้อมูลบริษัท และ ทริสเรทติ้ง (อัตราการเติบโตเทียบกับสิ้นปีก่อนหน้า)

หมายเหตุ: AEONTS รอบปีบัญชีสิ้นสุดกุมภาพันธ์ในปีถัดไป และ 3M68 ตั้งแต่ มีนาคม 2568 - พฤษภาคม 2568

สินเชื่อยังคงทรงตัวจากความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ: ทั้ง KTC และ AEONTS มีทิศทางการเติบโตของสินเชื่อที่แตกต่างกันในช่วงที่ผ่านมา โดยในไตรมาส 2 ของปี 2568 KTC มีพอร์ตสินเชื่อรวมปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยแตะระดับ 107,104 ล้านบาท ขยายตัว 1.2% จากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยได้แรงหนุนจากสินเชื่อบัตรเครดิตที่เติบโต 1.0% และสินเชื่อส่วนบุคคลที่เพิ่มขึ้น 4% เมื่อเทียบกับปีก่อน แม้การเติบโตจะไม่โดดเด่นมากนักแต่ถือเป็นสัญญาณเชิงบวกภายใต้สภาวะเศรษฐกิจที่ยังคงเปราะบาง สะท้อนถึงความสามารถในการรักษาส่วนแบ่งตลาดยอดสินเชื่อบัตรเครดิตที่แข็งแกร่ง โดยส่วนแบ่งทางการตลาดสินเชื่อบัตรเครดิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อยอยู่ที่ระดับ 15% ขณะที่สินเชื่อส่วนบุคคลทุกประเภทนั้นอยู่ที่ระดับ 4% ในส่วนของปริมาณการใช้จ่ายผ่านบัตรเดรดิตในครึ่งแรกของปี 2568 เติบโต 4.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ซึ่งมากกว่าอุตสาหกรรมซึ่งชะลอตัวลง 0.7% เป็นผลจากการตลาดเชิงรุกและการขยายไปสู่กลุ่มผู้มีรายได้สูง ขณะที่ยังคงความระมัดระวังด้วยการให้ความสำคัญกับคุณภาพสินเชื่อและการปล่อยสินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่มีหลักฐานหรือประวัติทางด้านเครดิตที่ดี

ขณะที่ AEONTS ใช้กลยุทธ์เชิงอนุรักษ์นิยม โดยเน้นการคัดกรองลูกหนี้อย่างเข้มงวดเพื่อลดความเสี่ยงจากความผันผวนของเศรษฐกิจ ส่งผลให้พอร์ตสินเชื่อรวมในไตรมาส 1 ของปีบัญชี 2568 อยู่ในระดับที่ทรงตัวจากไตรมาสก่อนหน้า หรือ ลดลง 3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน อย่างไรก็ตาม AEONTS มีจุดเด่นในด้านการเติบโตของสินเชื่อเช่าซื้อซึ่งขยายตัวได้กว่า 6% เมื่อเทียบกับปีก่อน สะท้อนถึงการมุ่งเน้นไปที่ผลิตภัณฑ์ที่ให้ผลตอบแทนสูงเพื่อชดเชยแรงกดดันจากธุรกิจสินเชื่อหลักที่ยังคงชะลอตัวอยู่ โดยสินเชื่อบัตรเครดิตยังคงมีส่วนแบ่งทางการตลาดอยู่ที่ 8% ขณะที่สินเชื่อส่วนบุคคลอยู่ที่ 5%

คุณภาพสินเชื่อเริ่มทรงตัว: เนื่องจากผู้ประกอบการมีการปรับเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อใหม่ให้เข้มงวดขึ้น พร้อมทั้งปรับปรุงกระบวนการติดตามหนี้ รวมถึงการบริหารจัดการหนี้เสียและการตัดจำหน่ายหนี้สูญเชิงรุกอย่างต่อเนื่องหลายไตรมาส ทำให้หนี้ด้อยคุณภาพในพอร์ตสินเชื่อค่อย ๆ ลดลงและมีเสถียรภาพมากขึ้น โดยในไตรมาส 2 ของปี 2568 KTC มี NPL Ratio ปรับลดลงสู่ระดับ 1.8% ขณะที่อัตราส่วนสำรองต่อลูกหนี้ด้อยคุณภาพ (NPL Coverage Ratio) สูงถึง 420% สะท้อนถึงความแข็งแกร่งของการตั้งสำรองที่อยู่ในระดับสูงมาก นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายด้านเครดิตลดลงเหลือ 5.7% ในครึ่งแรกของปี 2568 จาก 6.1% ปี 2567 บ่งชี้ว่าการบริหารความเสี่ยงของพอร์ตสินทรัพย์เริ่มให้ผลชัดเจนขึ้นและแสดงถึงการจัดการความเสี่ยงที่เข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง

ส่วน AEONTS มีพัฒนาการที่ค่อย ๆ ดีขึ้น โดย NPL Ratio ลดลงจาก 5.2% ในไตรมาส 4 ของปีบัญชี 2567 มาอยู่ที่ระดับ 5.1% ในไตรมาส 1 ของปีบัญชี 2568 ขณะที่ NPL Coverage Ratio ยังอยู่ในระดับสูงที่ 162% เพิ่มขึ้นจาก 154% ในไตรมาส 4 ของปีบัญชี 2567 ถือว่าเพียงพอที่จะรองรับความเสี่ยง ซึ่งคาดว่าค่าใช้จ่ายด้านเครดิตของ AEONTS ผ่านจุดสูงสุดแล้วและจะทยอยปรับลดลงในปีบัญชี 2568

การควบคุมต้นทุนช่วยชดเชยรายได้ดอกเบี้ยที่ชะลอตัวลง: การเติบโตของรายได้ดอกเบี้ยของผู้ประกอบการชะลอตัวลงตามการขยายตัวของสินเชื่อที่ปรับลดลง ปัจจัยอื่นที่ช่วยสนับสนุนการขยายตัวของกำไรสุทธิ ได้แก่ การควบคุมค่าใช้จ่ายใน

การดำเนินงานและค่าใช้จ่ายด้านเครดิตที่ลดลง รวมทั้งรายได้อื่น ๆ ได้แก่ รายได้จากค่าธรรมเนียมและรายได้จากหนี้สูญรับคืนปรับตัวเพิ่มขึ้น

ในครึ่งแรกของปี 2568 KTC มีกำไรสุทธิอยู่ที่ 3,685 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2.1% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยได้รับแรงหนุนจากรายได้ค่าธรรมเนียมที่เติบโตจากการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตที่เติบโต และรายได้อื่นที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นควบคู่ไปกับการควบคุมต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งค่าใช้จ่ายด้านเครดิตที่ปรับลดลง โดยอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้รวมยังคงอยู่ที่ระดับประมาณ 35% ในปี 2567 และในครึ่งแรกของปี 2568

ขณะที่ AEONTS ผลประกอบการยังคงมีความผันผวน โดยในไตรมาส 4 ของปีบัญชี 2567 กำไรอยู่ที่ 759 ล้านบาท ก่อนจะฟื้นตัวเป็น 808 ล้านบาทในไตรมาส 1 ของปีบัญชี 2568 การฟื้นตัวดังกล่าวเป็นผลจากค่าใช้จ่ายดำเนินงานและค่าใช้จ่ายด้านเครดิตที่ลดลง นอกจากนี้ ยังมีรายได้จากธุรกิจเช่าซื้อ รายได้ค่าธรรมเนียมจากทั้งการขายประกันและค่าธรรมเนียมจากปริมาณการใช้จ่ายบัตรเครดิตเข้ามาสนับสนุน ขณะที่ AEONTS กำลังอยู่ในช่วงปรับโครงสร้างและฟื้นตัวหลังผ่านจุดต่ำสุดด้านคุณภาพสินเชื่อ คาดว่าปีบัญชี 2568 จะเป็นปีที่ AEONTS ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป

แนวโน้มใน 12 เดือนข้างหน้า: เติบโตอย่างระมัดระวัง

การเติบโตของสินเชื่อเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป: ทริสเรทติ้งยังคงมุมมองต่อการขยายตัวของธุรกิจสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลที่เป็นไปอย่างจำกัด เนื่องจากการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศยังไม่ทั่วถึง ขณะที่ระดับหนี้ครัวเรือนยังอยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง ปัจจัยเหล่านี้ทำให้สถาบันการเงินยังคงมีความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อใหม่ โดยเน้นการคัดกรองลูกหนี้อย่างรอบคอบ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับสมดุลระหว่างการขยายพอร์ตกับการควบคุมความเสี่ยง เพื่อป้องกันการเสื่อมถอยของคุณภาพพอร์ตสินเชื่อ ท่ามกลางการแข่งขันที่รุนแรงในการแย่งชิงกลุ่มลูกค้าที่มีความสามารถในการชำระหนี้

ทั้งนี้ หากเศรษฐกิจไทยสามารถฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่องและกระจายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะในภาคการบริโภคและการจ้างงาน จะเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ช่วยให้ความต้องการสินเชื่อส่วนบุคคลและบัตรเครดิตกลับมาเติบโตในอัตราที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ความเร็วในการฟื้นตัวยังขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอก เช่น สถานการณ์การค้าโลก อัตราดอกเบี้ย และเสถียรภาพทางการเงินในประเทศ

ปริมาณการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตเติบโตตามฤดูกาล: ไตรมาส 4 ของทุกปีจะเป็น “High season” ของอุตสาหกรรมบัตรเครดิตและสินเชื่อบุคคล เนื่องจากได้แรงหนุนของช่วงเทศกาลปลายปีที่ผู้บริโภคมีความต้องการซื้อและการใช้จ่ายสูง ทั้งการท่องเที่ยว การซื้อของขวัญ และกิจกรรมเฉลิมฉลอง ส่งผลให้ยอดใช้บัตรเครดิตเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ขณะเดียวกันครัวเรือนจำนวนมากยังมีความต้องการสภาพคล่องพิเศษสำหรับค่าใช้จ่ายปลายปี จึงหันมาใช้สินเชื่อส่วนบุคคลเพื่อผ่อนชำระเป็นงวดที่แน่นอน นอกจากนี้ ผู้ประกอบการยังใช้จังหวะนี้ออกโปรโมชั่นแรง เช่น ผ่อน 0% เพื่อกระตุ้นการใช้จ่าย ขณะที่มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐและการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวก็ช่วยหนุนให้ยอดสินเชื่อและการใช้จ่ายผ่านบัตรขยายตัวมากกว่าช่วงไตรมาสอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ

คุณภาพสินเชื่อคาดว่าจะปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย: ทริสเรทติ้งคาดว่าคุณภาพสินทรัพย์ของธุรกิจสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย จากการที่ผู้ประกอบการปรับใช้นโยบายการอนุมัติสินเชื่อที่เข้มงวดในช่วงที่ผ่านมา ส่งผลให้หนี้ใหม่ที่ปล่อยมีคุณภาพสูงขึ้น ประกอบกับการพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงที่รัดกุมมากขึ้น ขณะเดียวกัน ธปท. ยังคงเดินหน้ามาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อย เช่น โครงการ “คุณสู้ เราช่วย” เฟส 2 ซึ่งครอบคลุมกลุ่มสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล ถือเป็นแรงสนับสนุนสำคัญที่ช่วยลดแรงกดดันต่อคุณภาพพอร์ตในระยะสั้น อย่างไรก็ดี แนวโน้มการฟื้นตัวของคุณภาพสินทรัพย์ยังต้องติดตามภาวะเศรษฐกิจโดยรวมและความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือน ซึ่งยังเปราะบางจากระดับหนี้ที่สูงและการฟื้นตัวทางรายได้ที่ไม่สม่ำเสมอ

แนวโน้มค่าใช้จ่ายที่ลดลงช่วยสนับสนุนผลกำไร: ทริสเรทติ้งคาดว่ากำไรของธุรกิจสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลมีแนวโน้มทรงตัว โดยได้รับแรงสนับสนุนจากต้นทุนทางการเงินที่คาดว่าจะปรับตัวดีขึ้นตามทิศทางอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ปรับลดลง แม้ว่าในระยะสั้นถึงกลางแรงหนุนดังกล่าวอาจมีข้อจำกัดจากต้นทุนการระดมทุนเดิมที่ยังอยู่ในระดับสูง ขณะเดียวกันค่าใช้จ่ายด้านเครดิตมีแนวโน้มลดลงจากความพยายามของผู้ประกอบการในการรักษาคุณภาพสินเชื่ออย่างต่อเนื่อง รวมถึงการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังมีแรงสนับสนุนจากรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย โดยเฉพาะรายได้ค่าธรรมเนียมที่ขยายตัวตามปริมาณการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต และการรับรู้รายได้จากหนี้สูญที่สามารถติดตามเก็บคืนได้ อย่างไรก็ตาม กำไรสุทธิโดยรวมยังคงเผชิญแรงกดดันจากการชะลอตัวของสินเชื่อซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่จำกัดการเติบโตของรายได้ดอกเบี้ย

ประเด็นสนับสนุนและเฝ้าระวังในปี 2568 - ครึ่งปีแรกของปี 2569

- **ทิศทางดอกเบี้ยขาลง:** ทิศทางดอกเบี้ยขาลงยังคงเป็นแรงหนุนสำคัญต่อการขยายตัวของสินเชื่อ โดยช่วยลดต้นทุนทางการเงินจากการกู้ยืมหรือการออกตราสารหนี้ ทำให้ผู้ประกอบการมีส่วนต่างดอกเบี้ยกว้างขึ้นและสามารถทำโปรโมชั่นดอกเบี้ยต่ำเพื่อดึงดูดลูกค้าได้มากขึ้น สภาพแวดล้อมดอกเบี้ยที่เริ่มผ่อนคลายลงก็มีส่วนช่วยหนุนความต้องการสินเชื่อส่วนบุคคล
- **มาตรการกระตุ้นการบริโภคปลายปี:** มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐ อย่างเช่น "ช้อปดีมีคืน" หรือโครงการต่าง ๆ ที่ออกมา เช่น เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จะมีส่วนช่วยหนุนให้ยอดสินเชื่อและการใช้จ่ายผ่านบัตรขยายตัวมากกว่าช่วงไตรมาสอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ
- **คุณภาพหนี้และภาระหนี้ครัวเรือนสูง:** สินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลเป็นสินเชื่อไม่มีหลักประกัน ย่อมเผชิญความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระสูงกว่าสินเชื่อประเภทอื่น ความเปราะบางของหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ถือบัตรและลูกหนี้สินเชื่อยังคงเสี่ยงต่อการด้อยคุณภาพ โดยเฉพาะกลุ่มลูกค้ารายได้ปานกลางถึงต่ำ
- **มาตรการกำกับดูแลและเพดานดอกเบี้ย:** ธปท. คงกรอบการควบคุมอัตราดอกเบี้ยสูงสุด (เช่น สินเชื่อบัตรเครดิต 16% ต่อปี และสินเชื่อส่วนบุคคล 25% ต่อปี) และกำหนดเกณฑ์ภาระหนี้ต่อรายได้ (Debt Service Ratio: DSR) เพื่อป้องกันการก่อหนี้เกินตัวของประชาชน แม้จะเป็นกลไกสำคัญในการรักษาเสถียรภาพ แต่ก็จำกัดโอกาสการเติบโตของพอร์ตสินเชื่อ การออกมาตรการช่วยเหลือ หรือปรับเกณฑ์การกำกับดูแลให้เข้มงวดขึ้น ก็จะส่งผลต่อผู้ประกอบการเช่นกัน
- **การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยท่ามกลางความไม่แน่นอน:** เศรษฐกิจไทยยังคงเผชิญกับความท้าทายในการฟื้นตัวอย่างยั่งยืน โดยมีปัจจัยกดดันทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ปัจจัยเชิงโครงสร้าง เช่น ระดับหนี้ครัวเรือนที่ยังอยู่ในระดับสูง การกระจายรายได้ที่ไม่ทั่วถึง และข้อจำกัดในการสร้างรายได้ใหม่ ทำให้ศักยภาพการบริโภคภาคครัวเรือนถูกจำกัด ขณะเดียวกัน ความไม่แน่นอนจากปัจจัยภายนอก อาทิ ความผันผวนของเศรษฐกิจโลก ความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ และการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายการค้า อาจยิ่งทำให้แรงกดดันต่อเศรษฐกิจไทยทวีความรุนแรงขึ้น

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factors)

ธุรกิจกลุ่มสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลเผชิญความเสี่ยงหลัก ได้แก่

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk): แหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลที่เป็นนอนแบงก์มีความมั่นคงน้อยกว่าบริษัทลูกของธนาคาร เนื่องจากไม่สามารถระดมเงินฝากหรือพึ่งพาธนาคารแม่ได้ แหล่งเงินทุนของบริษัทเหล่านี้นอกจากฐานทุน จะมาจากเงินกู้จากสถาบันการเงินและการออกตราสารหนี้ ซึ่งเสี่ยงต่อปัญหาสภาพคล่องหากไม่สามารถจัดหาเงินทุนเพื่อชำระคืนหนี้ได้ ความเสี่ยงนี้สามารถลดลงได้หากบริษัทมีการจัดการความสอดคล้องของอายุสินทรัพย์และหนี้สินที่ดี กระจายวันครบกำหนดของเงินกู้ให้สอดคล้องกับกระแสเงินสดจากการชำระคืนของลูกหนี้ แต่ความเสี่ยงนี้อาจเพิ่มขึ้นในช่วงที่ตลาดตึงตัวจากความไม่มั่นใจของนักลงทุน

ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk): ทริสเรทติ้งยังมีความกังวลว่าคุณภาพสินทรัพย์ทั้งระบบอาจจะกลับมาอ่อนแอลงอีกภายหลังจากมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้สิ้นสุดลงหากสภาพเศรษฐกิจยังฟื้นตัวช้ากว่าที่คาดและไม่ทั่วถึง
ลูกค้าสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลส่วนใหญ่มักไม่มีหลักประกัน ทำให้หากลูกหนี้ผิดนัดชำระ เจ้าหนี้อาจไม่สามารถเรียกคืนเงินต้นได้เต็มจำนวน ซึ่งกลุ่มลูกหนี้ที่มีเครดิตต่ำหรือรายได้ไม่มั่นคงอาจมีโอกาสผิดนัดสูง โดยเฉพาะในสภาพเศรษฐกิจโดยรวมที่ฟื้นตัวช้า ดังนั้นการติดตามหนี้อย่างใกล้ชิดเป็นปัจจัยที่สำคัญในการควบคุมคุณภาพสินทรัพย์

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk): ทางด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน การใช้แบบจำลองให้คะแนนเครดิต (Credit Scoring) อาจมีข้อผิดพลาดในการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า บริษัทควรพัฒนาระบบและกระบวนการภายในปรับปรุงกระบวนการอนุมัติสินเชื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งกระบวนการติดตามหนี้ที่ไม่มีประสิทธิภาพ อาจทำให้เกิดหนี้สูญเพิ่มขึ้น การใช้วิธีติดตามหนี้ที่ไม่เหมาะสมอาจนำไปสู่ปัญหาด้านกฎหมายและภาพลักษณ์ของบริษัท
ทางด้านเทคโนโลยีความปลอดภัยทางไซเบอร์และการโจมตีทางเทคโนโลยี ส่งผลให้เกิดการโจรกรรมข้อมูลลูกค้า อาจนำไปสู่ความเสียหายทางการเงินและชื่อเสียงของบริษัท หรืออาจทำให้ระบบปฏิบัติการของบริษัทหยุดชะงักได้
นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านบุคลากร อาจทำให้มีความเสี่ยงต่อความผิดพลาดจากการทำงาน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ และการทุจริตฉ้อโกงได้

ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk): ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้น: ผู้ประกอบการมักพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากตลาดเงินหรือพันธบัตร หากอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น ต้นทุนทางการเงินก็จะเพิ่มขึ้น ส่งผลให้กำไรลดลง และมีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า ทำให้ภาระดอกเบี้ยของลูกค้าสูงขึ้น และมีโอกาสผิดนัดชำระหนี้มากขึ้น

ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบและกฎหมาย (Regulatory Risk): ในอนาคตอาจมีการออกกฎระเบียบใหม่ๆ เพื่อควบคุมการปล่อยสินเชื่อ โดยเฉพาะการควบคุมเรื่องของอัตราดอกเบี้ยที่ไม่เป็นธรรม และการคุ้มครองผู้บริโภคจากการถูกหลอกลวงหรือการเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราที่สูงเกินไป อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานและกลยุทธ์ของบริษัท อาทิเช่น หน่วยงานกำกับดูแลอาจปรับลดเพดานอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล เพื่อลดภาระของผู้บริโภค ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ของบริษัท ทำให้ต้องจำกัดกลุ่มลูกค้าโดยเน้นกลุ่มที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตไม่สูงมาก และส่งผลต่อการขยายสินเชื่อได้เช่นกัน รวมทั้งการปรับเพิ่มหรือลดอัตราผ่อนชำระขั้นต่ำก็ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ได้

นอกจากนี้ การกำกับดูแลด้านการให้บริการลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market conduct) กฎระเบียบเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค อาทิ การห้ามคิดค่าธรรมเนียมเกินกำหนด หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการปล่อยสินเชื่อ และลดรายได้จากค่าติดตามทวงถามหนี้ แม้การกำกับดูแลในเรื่องต่างๆเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค แต่ก็เพิ่มต้นทุนการดำเนินงานของบริษัทในการปฏิบัติตามข้อกำหนดและความสามารถในการทำกำไรของบริษัท

บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด

อาคารสีลมคอมเพล็กซ์ ชั้น 24 191 ถ. สีลม กรุงเทพฯ 10500 โทร. 02-098-3000

© บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2568 ห้ามมิให้บุคคลใด ใช้ เปิดเผย ทำสำเนาเผยแพร่ แจกจ่าย หรือเก็บไว้เพื่อใช้ในภายหลังเพื่อประโยชน์ใดๆ ซึ่งรายงานหรือข้อมูลการจัดอันดับเครดิต ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน และไม่ว่าในรูปแบบ หรือลักษณะใดๆ หรือด้วยวิธีการใดๆ โดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ก่อน การจัดอันดับเครดิตนี้มิใช่คำแถลงข้อเท็จจริง หรือคำเสนอแนะให้ซื้อ ขาย หรือถือตราสารหนี้ใดๆ แต่เป็นเพียงความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงหรือความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้นั้นๆ หรือของบริษัทนั้นๆ โดยเฉพาะ ความเห็นที่ระบุในการจัดอันดับเครดิตนี้มิได้เป็นคำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุน หรือคำแนะนำในลักษณะอื่นใด การจัดอันดับและข้อมูลที่ปรากฏในรายงานใดๆ ที่จัดทำ หรือพิมพ์เผยแพร่โดย บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ได้จัดทำขึ้นโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการด้านการเงิน พฤติการณ์ ความรู้ และวัตถุประสงค์ของผู้รับข้อมูลรายใดรายหนึ่ง ดังนั้น ผู้รับข้อมูลควรประเมินความเหมาะสมของข้อมูลดังกล่าวก่อนตัดสินใจลงทุน บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ได้รับข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับเครดิตนี้จากบริษัทและแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เชื่อว่าเชื่อถือได้ ดังนั้น บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด จึงไม่รับประกันความถูกต้อง ความเพียงพอ หรือความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลใดๆ ดังกล่าว และจะไม่รับผิดชอบต่อความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ อันเกิดจากความไม่ถูกต้อง ความไม่เพียงพอ หรือความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์นั้น และจะไม่รับผิดชอบต่อข้อผิดพลาด หรือการละเว้นผลที่ได้รับหรือการกระทำใดๆโดยอาศัยข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ รายละเอียดของวิธีการจัดอันดับเครดิตของ บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด เผยแพร่อยู่บน Website: www.trisrating.com/th/rating-information/rating-criteria